

CẢI TIẾN NGHIỆP VỤ NGÂN HÀNG, THỰC HIỆN DÙNG CHEQUE TRONG THANH TOÁN ĐỂ TĂNG THÊM NGUỒN VỐN CÔNG NGHIỆP HÓA HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC

NGÔ VĂN PHƯƠNG

Cho đến nay, việc thanh toán trong kinh doanh sản xuất vẫn chủ yếu là dùng tiền mặt.

Hàng ngày, trong các dịch vụ kinh doanh và sản xuất cũng như thanh toán các chi phí về dịch vụ như: điện, nước, điện thoại... tất cả đều phải trả bằng tiền mặt.

Việc thanh toán giữa hai công ty từ một vài trăm ngàn cho đến vài trăm triệu, đôi khi đến hàng tỉ đồng cũng vẫn không thể dùng thẻ tín dụng hoặc dùng cheque.

Ngân hàng ngoại thương mới phát hành thử nghiệm thẻ tín dụng nhưng cũng chưa rộng rãi, việc sử dụng vẫn còn rất hạn chế ở mức vài triệu đến vài chục triệu nên chưa phát huy được tác dụng.

Mặc dầu Ngân hàng Nhà nước đã có chỉ thị cho dùng cheque cá nhân nhưng vì việc tổ chức thực hiện chưa hoàn chỉnh, nghiệp vụ ngân hàng chưa được cải tiến nên việc dùng cheque chưa thể thực hiện được trong các khâu thanh toán đa dạng của ngành kinh doanh, sản xuất và dịch vụ.

Ngay cả việc thanh toán lương cho cán bộ công nhân viên nhà nước, cho quân đội, cho các công ty, xí nghiệp tư doanh... cũng đều phải thanh toán bằng tiền mặt. Ở các nước, mỗi cá nhân, mỗi cán bộ công nhân viên nhà nước cũng như tư doanh, đều có tài khoản và đều sử dụng cheque hoặc thẻ tín dụng trong chi phí hàng ngày. Ngày nay, việc sử dụng thẻ tín dụng đã trở nên rất phổ biến, hầu như mỗi người đều có vài loại thẻ tín dụng để sử dụng. Mua bán bất cứ món gì, trả tiền điện, nước, điện thoại, tiệc tùng, chiêu đãi...

đều được trả bằng thẻ tín dụng.

Nhờ nghiệp vụ ngân hàng đã đạt đến một trình độ rất cao, rất thông dụng và phổ biến nên hầu như không còn ai cần thiết phải giữ tiền mặt ở nhà hoặc đem theo người như ở nước ta hiện nay. Nhờ đó, số lượng tiền mặt thay vì lưu thông ở bên ngoài nhân dân và được giữ tiền quỹ ở các hộ gia đình, các công ty, các xí nghiệp... thì đều được tập trung vào ngân hàng và trở thành một nguồn vốn rất quan trọng để ngân hàng cung cấp tín dụng phục vụ kinh doanh, sản xuất và dịch vụ.

Tình trạng sử dụng tiền mặt trong thanh toán hiện nay đã gây ra rất nhiều phiền phức, trở ngại và bất trắc, nhiều vụ cướp đã xảy ra, trong lúc đang chuyển chở những khối lượng tiền từ nhà, văn phòng đến ngân hàng hoặc ngược lại.

Nhưng điều quan trọng nhất là số tiền mặt ở bên ngoài ngân hàng rất lớn. Như chúng ta đều biết rằng, nếu hàng ngày mỗi công ty chỉ cần giữ 100 triệu đồng tồn quỹ với 5 ngàn công ty, xí nghiệp, số tiền mặt nằm ngoài ngân hàng đã lên đến 500 tỉ đồng. Và 10 triệu gia đình trong cả nước VN, nếu mỗi nhà chỉ cần giữ 1 triệu đồng để chi phí bằng tiền mặt, thì số tiền sẽ lên đến 10 ngàn tỉ đồng.

Do đó, nếu ngành ngân hàng nâng cao được nghiệp vụ, thực hiện được việc dùng cheque thay vì tiền mặt trong các khâu thanh toán thì chắc chắn, ngành ngân hàng sẽ thu được những số tiền khổng lồ để cung cấp tín dụng phục vụ cho sự nghiệp CNH, HDH đất nước.

Trở ngại lớn nhất của chúng ta hiện nay trong sự nghiệp CNH, HDH

đất nước là thiếu vốn.

Mặc dầu, Luật khuyến khích đầu tư trong nước đã được ban hành nhưng các nhà kinh doanh, sản xuất vẫn chưa thể mạnh dạn thực hiện những dự án đầu tư vì lãi suất ngân hàng còn quá cao và nguồn vốn ngân hàng còn rất hạn chế, chưa đủ sức cung cấp tín dụng cho các dự án đầu tư trong nước.

Vì chúng ta không dùng cheque trong thanh toán, nên nguồn vốn duy nhất của ngân hàng để cung cấp tín dụng là nguồn vay từ dân và nguồn tiết kiệm của dân, do đó lãi suất phải cao, vì nếu lãi suất thấp thì người dân không gửi tiền và không cho vay.

Trái lại, nguồn vốn huy động do nghiệp vụ ngân hàng thông qua việc thanh toán bằng cheque trong nhân dân, thông qua việc sử dụng cheque của ngân hàng trong thanh toán, mọi ngành, mọi người đều gửi ngân hàng, số tiền gửi vào tài khoản tiền gửi để thanh toán là nguồn vốn huy động được mà không bị trả lãi, hoặc nếu có trả lãi thì lãi suất chỉ là tượng trưng và không đáng kể.

Nhiều chuyên viên ngân hàng trong và ngoài nước đã đánh giá rằng nếu việc dùng cheque và dùng thẻ tín dụng được thực hiện với trình độ nghiệp vụ cao và được phổ biến rộng rãi như ở các nước phát triển, thì chắc chắn không còn ai dùng tiền mặt nữa, và hàng ngàn tỷ đồng sẽ được gửi vào ngân hàng trở thành nguồn vốn quan trọng có lợi cho nền kinh tế đất nước.

Có người nói rằng hiện nay cũng đã dùng cheque, và thực tế một số công ty, và một số cá nhân cũng đã dùng cheque nhưng rất tiếc, cheque của ngân hàng hiện nay chỉ được dùng trong một phạm vi rất hạn chế vì phạm vi thanh toán của cheque còn hạn hẹp. Đơn cử một ví dụ, một công ty trách nhiệm hữu hạn thuộc loại có tầm cỡ, với số vốn đăng ký 5 tỷ đồng, doanh số hàng năm trên 70 tỷ đồng, nhưng trong 12 tháng chỉ dùng có 6 tấm cheque mà thôi, còn tất cả mọi thanh toán đều phải dùng ủy nhiệm chi và tiền mặt.

Chúng tôi nghĩ rằng đã đến lúc ngành ngân hàng cần phải tích cực hơn nữa trong vấn đề nâng cao nghiệp vụ ngân hàng cho theo kịp với nghiệp vụ ngân hàng của các nước phát triển. Đặc biệt, cần thực hiện ngay việc dùng cheque trong thanh toán, tổ chức chu đáo, tiện lợi, nhanh chóng, dễ dàng và bảo đảm với những luật lệ nghiêm túc, chắc chắn sẽ đem đến những hiệu quả rất cao, và sẽ tạo ra một nguồn vốn khổng lồ hàng ngàn tỉ đồng để có thể cung cấp tín dụng với lãi suất thấp phục vụ cho nhu cầu vốn trong các ngành dịch vụ, sản xuất và kinh doanh để tiến tới CNH, HDH đất nước. ♣